

DİLDE EŞ ANLAMLILIK SORUNU VE ÇEVİRİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Saffet Cengiz

KTO Karatay Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, Konya, TURKEY.

saffet.cengiz@karatay.edu.tr

0000-0003-4671-444X

ÖZET

Dilde eş anlamlılığın olup olmadığı konusu hala tartışıla gelen bir konudur. Bu sebeple gerek araştırmacılar gerek dilbilimciler, dilde eş anlamlılığı sorun olarak görenler ile dilde eş anlamlılığı sorun olarak görmeyenler olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Bu anlaşmazlık geçmişte kalmamış, günümüze kadar süre gelmiştir.

Dilde eş anlamlılık yoktur diyen grup, Kur'an'ı Kerim de her kelimenin farklı bir anlamı olduğunu söyleyerek, delil olarak yüce kitabımızı göstermektedir. Dilde eş anlamlılığı savunan kesim ise bu durumun dile sanatsal ahenk kattığını ve metnin stilini ve yapısını nasıl zenginleştirdiğini dile getirmekte, aynı zamanda eş anlamlı kelimelerin her alanda aynı anlamı paylaşabildiğini ve bu durumun dilde sorun olarak karşımıza çıkmadığını savunmaktadır.

Eş anlamlı kelimeler bütün dillerde bol miktarda bulunur ve dil içinde ve diller arasında farklılık gösterebilir. Hatta bazen bu kelimeler, dilde bulunmalarının bir sonucu olarak çeviri esnasında iki dil arasında tercüme yapan çevirmenlere bile anlam benzerliğinden kaynaklı problem yaşatmaktadır. Konuşmacının o esnada karşı dile ne anlatmak istediği net olarak aktarılamamaktadır.

Arapça farklı manalar barındıran farklı kelimelere, aynı manayı barındıran farklı kelimelere (Eş Anlam) ve farklı manalar barındıran aynı kelimelere (Çok Anlamlılık) sahiptir. Bunun yanında, Kur'an'ı Kerim ile olan güçlü bir bağlantısı sebebiyle gerek Dünya da gerek Müslüman ülkelerinde büyük bir öneme sahiptir. Bu durum o dili konuşanların gerek konuşmalarına gerek duygularına gerekse hitap etme şekillerine bile yansımıştır. Aynı şekilde bu durum klasik Arapça da yazılan metinlerde de görülmektedir. Bu çalışmada eş anlamlı kelimelerin dili nasıl etkilediğine dildeki varlığına ve dilbilimcilerin konuya yaklaşımlarına değinilmiş, konuya ışık tutması ve literatüre katkı sunması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eş Anlam, Tercüme, Anlamsal Farklar, Çok Anlamlılık.

THE ISSUE OF SYNONYMY IN LANGUAGE AND ITS EFFECT ON TRANSLATION

ABSTRACT

Whether there is a synonymy in the language is still a matter of debate. For this reason, both researchers and linguists are divided into two groups: those who see and don't see language synonymy as a problem. This issue is not just a former dispute and remains today.

The group, which suggests that there is no synonymy in language, shows our Holy Book as evidence, saying that each word has a different meaning in the Qur'an. The group suggesting the synonymy in language expresses how this synonymy contributes to language by adding artistic harmony and enriches the text's style and structure. They also argue that synonyms can share the same meaning in any field, which is not encountered as a problem in the language.

Synonyms abound in all languages and may differ within and between languages. Since such words exist in the language, sometimes even these words cause problems to translators who translate between the two languages due to the similarity of meaning during translation. The meaning meant by the speaker cannot be interpreted clearly, and the message cannot be conveyed in another language at that moment.

Arabic has different words containing different meanings, different words containing the same meaning (Synonymy) and the same words containing different meanings (Polysemy). Additionally, because of its strong connection with the Qur'an, it has great importance both in the world and in Muslim countries. For those who speak that language, this has even been reflected in the style of their speech, their feelings, and the way of their addressing. Similarly, this issue can also be observed in texts written in classical Arabic. In this study, we have expressed how synonyms affect language, its presence in language, and linguists' approaches to the issue; we aimed to shed light on the issue and contribute to the literature.

Keywords: *Synonym, Translation, Semantic Differences, Polysemy.*